

Dictamen amb relació a la consulta plantejada per un Ajuntament respecte l'accés a dades personals dels funcionaris de l'ajuntament per part dels representants sindicals.

Es presenta davant l'Agència Catalana de Protecció de Dades un escrit de l'alcalde d'un Ajuntament en el qual es sol·licita el parer de l'Agència en relació amb la legitimitat de l'accés per part d'un representant sindical a les dades personals dels funcionaris que treballen en l'ajuntament.

Analitzada la petició i la normativa vigent aplicable, i vist l'informe de l'Assessoria Jurídica, s'emet el dictamen següent:

I

Mitjançant escrit de l'alcalde d'un Ajuntament es demana el parer de l'Agència sobre l'accés per part d'un representant sindical a dades personals dels funcionaris que treballen en l'ajuntament esmentat. En concret, es considera que la petició d'informació podria entrar en contradicció amb el règim de protecció de les dades de caràcter personal dels funcionaris i es manifesta no comprendre la seva relació amb l'exercici de les funcions sindicals.

La petició d'informació per part del representant sindical es fonamenta en l'article 10.3 de la Llei Orgànica 11/1985, de 2 d'agost, de Llibertat Sindical, en els articles 62, 64 i 65 de l'Estatut dels Treballadors i en l'article 9 de la Llei 9/1987, de 12 de juny, d'Òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les administracions públiques.

II

La Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de dades de caràcter personal (en endavant, LOPD), recull un conjunt de principis que informen el règim de protecció de dades, entre d'altres, el principi de qualitat. Aquest disposa que les dades de caràcter personal només es poden recollir per ser tractades, així com sotmetre-les a aquest tractament, quan siguin adequades, pertinents i no excessives en relació amb l'àmbit i les finalitats determinades, explícites i legítimes per a les quals s'han obtingut (article 4 LOPD).

Aquest principi informador suposa que qualsevol modificació de la finalitat a la que són originalment destinades les dades de caràcter personal, determina que s'hagi d'aplicar el règim previst a la LOPD per a la cessió o comunicació de dades de caràcter personal, per tal de respectar els principis de finalitat i consentiment.

D'aquestes previsions es pot extreure que la comunicació de les dades de caràcter personal, sigui amb el consentiment previ de l'afectat o, com a excepció, entre d'altres, habilitada per una norma amb rang de llei, resta sotmesa a la finalitat o finalitats per la qual s'ha legitimat la cessió. En els termes de la consulta plantejada, no es considera clar per part de l'Ajuntament per a quina finalitat les dades han estat sol·licitades per part del representant sindical, requisit essencial per analitzar en tot cas la legitimitat o l'emparament d'una cessió de dades.

La consulta planteja la pertinència d'una cessió o comunicació de dades, que segons disposa l'article 3.i) de la LOPD és qualsevol revelació de dades efectuada a una persona diferent de l'interessat. Per tant, l'accés a les dades personals dels funcionaris de l'ajuntament per part del representant sindical, queda comprès en el concepte de cessió o comunicació de dades de caràcter personal i per tant sotmès a les previsions legals establertes per a la cessió de dades. Atès que els òrgans de representació són tercers diferents dels propis treballadors o funcionaris, la cessió de dades s'haurà de sotmetre a les previsions del règim general de l'article 11 de la LOPD, segons el qual:

"1. Les dades de caràcter personal objecte del tractament només podran ser comunicades a un tercer per al compliment de finalitats directament relacionades amb les funcions legítimes del cedent i del cessionari amb el consentiment previ de l'interessat.

2. El consentiment que exigeix l'apartat anterior no és necessari:

*a) Quan la cessió està autoritzada en una llei.
(...)"*

Així doncs, la LOPD estableix determinades excepcions a la regla general, entre les quals trobem la legitimitat de les cessions que estan previstes per una norma amb rang de llei, supòsit en el qual no serà necessari el consentiment dels interessats.

Caldrà doncs analitzar el marc normatiu que regula el dret d'accés a la informació per part dels representants dels treballadors, per tal de determinar la legalitat de la comunicació de dades plantejada en la consulta. Si, d'altra banda, es tractés d'una petició de dades de caràcter personal la comunicació de les quals no es trobés expressament habilitada per una norma amb rang de llei ni en cap altra excepció de l'article 11 de la LOPD, serà necessari el consentiment previ dels afectats.

III

Pel que fa a l'anàlisi del marc jurídic aplicable al supòsit que es planteja, cal atendre a les previsions de l'Acord regulador de les condicions de treball dels funcionaris de l'Ajuntament (en endavant, l'Acord), que és citat expressament en la sol·licitud d'accés a les dades personals per part del representant sindical. Així, l'article 1 que estableix la prelación normativa, disposa que les normes de l'Acord regulen les condicions de treball del personal funcionari que presta serveis per l'Ajuntament i en relació amb allò no recollit, previst, ni resolt en aquest Acord seran d'aplicació les disposicions legals que dicti l'Estat o la Comunitat Autònoma pel que fa a les seves competències i als reglaments de funcionament dels diferents col·lectius quan hagin estat elaborats vàlidament entre la Corporació i la representació legal dels treballadors.

L'article 9 de l'Acord, disposa que els delegats de personal tindran, a més a més de les competències recollides a la Llei 9/1987, de 12 de maig, d'òrgans de representació, i d'aquelles altres que de forma expressa s'esmenten en l'Acord, la competència, entre d'altres, de "rebre informació de tots els assumptes de personal." No obstant això, aquesta formulació s'ha de concretar, tal i com es desprèn de l'article 1 de l'Acord, amb allò previst en les corresponents normes legals a l'empara de les quals s'ha dictat l'Acord regulador de les condicions de treball dels funcionaris de l'ajuntament.

Així doncs, atesa la remissió que formula el mateix Acord, cal assenyalar que la normativa reguladora dels drets d'informació dels representants dels treballadors i funcionaris es troba, entre d'altres, en el Reial decret legislatiu 1/1995, de 24 de març, pel qual s'aprova el Text refós de l'Estatut dels Treballadors, en la Llei orgànica

11/1985, de 2 d'agost, de llibertat sindical (LOLS) i en la Llei 9/1987, de 12 de juny, ja esmentada.

Efectivament, tal i com es recorda en l'escrit de sol·licitud de la informació del representant sindical en aquest cas, l'Estatut dels Treballadors, en els articles 64 i 65, estableix les competències dels representants dels treballadors i concreta la informació que aquests han de rebre per tal d'exercir les tasques de vigilància del compliment de les normes vigents en matèria laboral. En concret, a l'article 8.3.a) estableix que s'ha de lliurar a la representació legal dels treballadors una còpia bàsica de tots els contractes que s'hagin de celebrar per escrit, amb algunes excepcions, amb la finalitat de comprovar l'adequació del contingut del contracte a la legalitat vigent.

L'accés per part dels representants dels treballadors a la còpia bàsica dels contractes i conseqüentment a determinades dades personals dels treballadors, s'estableix als efectes que aquests puguin exercir la competència de vigilància i control del compliment de la normativa laboral aplicable per part de l'empresari i envers als treballadors, tasca per a la qual, el legislador ha considerat necessari l'accés a determinades dades de caràcter personal. Aquests drets d'informació dels representants dels treballadors s'estenen als delegats sindicals en virtut de l'article 10.3 de la Llei orgànica de llibertat sindical.

Efectivament el marc legal aplicable atribueix als representants dels treballadors determinades funcions, per a l'exercici de les quals els correspon un dret d'informació. Aquest dret, però, en la mesura que constitueix una excepció a l'exercici del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal i a la regla general del consentiment previ del titular, no poden ser interpretats de forma extensiva i sense una base legal expressa. Cal doncs determinar si existeix aquesta base legal expressa per a habilitar la comunicació de les dades que sol·licita el representant sindical en el cas que s'examina.

IV

En concret, el representant sindical sol·licita que li sigui lliurada una relació nominal, per mesos, departament, lloc de treball que ocupa i grup al que pertany, de les hores extres i nocturnitats fetes, durant tot l'any 2006, pels funcionaris de l'Ajuntament, no essent necessari que es reflecteixi les quantitats econòmiques individuals, però sí les del departament i àrea, així com la relació de les quantitats percebudes pels funcionaris en concepte de complement de productivitat.

En primer lloc, pel que fa a les hores extres i nocturnitats, l'article 14 de l'Acord estableix que:

"Els representants del personal seran informats de les gratificacions per serveis extraordinaris als empleats públics de la Corporació".

Entre aquestes gratificacions, es troben les hores extraordinàries i les hores nocturnes, respecte les quals aquest article en descriu les característiques, sense especificar cap altra consideració respecte la manera de donar aquesta informació. L'Acord fa referència a una comunicació d'informació genèrica, sense que s'especifiqui que aquesta informació ha d'estar vinculada amb persones concretes, és a dir, no es concreta en les previsions de l'Acord que la informació relativa a les hores extres i a les hores nocturnes hagi de donar-se vinculada amb els funcionaris.

D'acord a les previsions legals que habiliten les funcions i competències del representant sindical detallades anteriorment en aquest informe, es considera en aquest cas concret que, d'acord a la LOPD, aquestes previsions no especifiquen amb caràcter general que s'hagi de procedir a la cessió de les dades dels funcionaris públics que fan referència a les hores extraordinàries i les hores nocturnes. D'altra banda, no s'ha acreditat per part del representant sindical la necessitat d'obtenir nominalment aquestes dades per tal de poder dur a terme les funcions de vigilància i control del compliment de la normativa laboral aplicable per part de l'empresari. En conseqüència, les funcions a realitzar pel representant sindical, en principi, han de desenvolupar-se sense la necessitat de procedir a una cessió total i completa d'aquestes dades, amb l'excepció que aquests haguessin donat el seu consentiment, i això derivat del fet que, amb caràcter general, aquesta cessió de dades no està contemplada específicament, tal i com se sol·licita per part del representant sindical, ni a l'Estatut dels Treballadors, ni en la Llei 9/1987, de 12 de juny, d'Òrgans de representació, determinació de les condicions de treball i participació del personal al servei de les Administracions Públiques.

Per tant, en aquest cas la comunicació de dades de caràcter personal per part de l'Ajuntament, seguint el règim aplicable de l'article 11 de la LOPD, atès que no està previst per una norma amb rang de llei, en cas que no consti el consentiment dels interessats es podria dur a terme mitjançant la cessió al representant sindical de la informació degudament dissociada, d'acord al procediment definit a l'article 3. f) de la LOPD, que portaria a un tractament de dades personals de manera que la informació que s'obtingui no es pugui associar a una persona identificada o identificable. En cas que la informació no pugui ser dissociada, és a dir, desvinculada del funcionari a qui faci referència, caldria, atenent a la finalitat per a la qual les dades hagin estat sol·licitades, comptar amb el consentiment dels interessats, a partir del que disposa el règim general de l'article 11 de la LOPD, atès que no hi ha previsió en una norma amb rang legal que habiliti la comunicació de dades excloent el consentiment de l'afectat.

Fetes aquestes valoracions, en referència a la periodicitat amb què la informació sol·licitada hauria de posar-se a disposició del representant sindical, la normativa laboral aplicable al cas concret no conté una previsió específica en relació a la freqüència del seu lliurament. D'altra banda, des de l'àmbit d'aplicació del règim de comunicació de dades de caràcter personal, no hi ha cap impediment per a que la informació es lliuri mensualment o bé en períodes superiors. En qualsevol cas, cal atendre al principi de proporcionalitat i valorar conjuntament, les necessitats dels representants dels treballadors per l'exercici de les funcions i competències que els hi són atribuïdes i les necessitats organitzatives de l'ens local en qüestió.

En segon lloc, pel que fa a aquest complement de productivitat, tant la Llei 30/1984, de 2 d'agost, de mesures per a la reforma de la funció pública com la Llei 9/1987, de 12 de juliol, esmentada anteriorment, disposen que els representants sindicals tindran la facultat per conèixer les quantitats percebudes per cada funcionari com a complement de productivitat.

En concret, l'article 9 de la Llei 9/1987, disposa que les juntes de personal i els delegats de personal (òrgans específics de representació dels funcionaris públics segons disposa l'article 4 de la mateixa llei), tenen determinades facultats, entre d'altres:

"4. Tenir coneixement i ser escoltats en les següents qüestions i matèries:

(...)

c) Quantitats que percebi cada funcionari per complement de productivitat."

El marc normatiu aplicable preveu, per al compliment de les finalitats legítimes dels representants dels treballadors, una comunicació de la informació relativa al complement de productivitat vinculada a cada funcionari. Per tant, la cessió de les dades personals que fan referència, en concret, al complement de productivitat per part de l'Ajuntament als representants sindicals resta habilitada per l'excepció prevista a l'article 11.2.a) de la LOPD segons la qual el consentiment de l'afectat per dur a terme la cessió queda excepcionat quan hi ha una llei o una norma amb rang de llei que l'habilita.

D'acord amb les consideracions fetes fins ara, en relació amb la consulta plantejada per l'Ajuntament, es fan les següents,

Conclusions

Que l'accés a informació relativa als funcionaris de l'Ajuntament que contingui dades de caràcter personal per part del representant sindical s'entén cessió o comunicació de dades en els termes establerts per la Llei orgànica de protecció de dades de caràcter personal i per tant, sotmesa al règim que expressament aquesta llei disposa en el seu article 11.

Que la comunicació de dades de caràcter personal, sigui amb el consentiment previ de l'afectat o, com a excepció, habilitada per una norma amb rang de llei, resta sotmesa en tot cas a la finalitat o finalitats legítimes per a les quals el marc jurídic aplicable ha previst la comunicació.

Que el marc legal aplicable atribueix als representants dels treballadors determinades funcions, per a l'exercici de les quals els correspon un dret d'informació. Aquest dret, però, en la mesura que constitueix una excepció a l'exercici del dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal i a la regla general del consentiment previ del titular, no poden ser interpretats de forma extensiva i sense una base legal expressa.

Que l'accés a dades de caràcter personal dels funcionaris requereix, en tot cas, un supòsit habilitant clar i específic i la menció expressa per part de la llei de quines són les finalitats a atendre.

Que d'acord a la normativa aplicable, els representants sindicals poden tenir accés a determinada informació, per al compliment de les funcions legítimes que els atribueix la llei, com per exemple la informació relativa a les quantitats percebudes per cada funcionari per complement de productivitat, sense que sigui necessari el consentiment previ dels interessats, atesa la norma amb rang legal que habilita la comunicació.

Que la cessió de dades sol·licitada respecte la relació nominal de les hores extres i nocturnitats, no es troba prevista específicament en una norma amb rang de llei, i per tant seria necessari el consentiment dels interessats, tot i que no s'exclou la possibilitat que el lliurament d'aquesta informació es pugui fer de manera dissociada, en els termes de l'article 3.f) LOPD, sense referenciar la informació a individus concrets, assegurant que no es vegi afectat el dret fonamental a la protecció de dades de caràcter personal dels titulars.